

Дяків Х. Є.
студентка IV курсу спеціальності «Філологія англійська»,
Моргун І. В.
старший викладач,
Мукачівський державний університет

ФОРМУВАННЯ ПОТЕНЦІЙНОГО СЛОВНИКА УЧНІВ СТАРШИХ КЛАСІВ ЗА ДОПОМОГОЮ ПЕРІОДИЧНИХ ВИДАНЬ

У статті розглядається важливість використання газет, журналів та інших періодичних видань як потенційного словника так і всебічного кругозору. Розкрито головну мету роботи з газетами, а саме - навчити учнів читати науково-популярні та суспільно-політичні тексти.

Ключові слова: періодичні видання, потенційний словник учня, робота з газетою, науково-популярні тексти, суспільно-політичні тексти.

Глиbokі зміни в суспільно-політичному та економічному житті європейських та світових держав дедалі помітніше впливають на розвиток їх освітніх систем, Така стійка тенденція має сприяти підготовці учня до активного життя в мінливому світі, відмові від ідей етноцентризму, оволодінню сучасними формами міжособистісних і міжнаціональних стосунків. Світова та регіональна інтеграція привела до формування принципово нового багатовимірного соціокультурного простору. У такій ситуації системи освіти багатьох країн світу ставлять за мету підготувати учнів до культурного, професійного та особистісного спілкування з представниками інших країн, ознайомити з їх традиціями, суспільним устроєм та мовною культурою [5, с. 24].

Умови життя і мова зазнають постійних змін. Зміни ці, в свою чергу, іноді дуже швидкі, різні і завжди непередбачувані. Щоб бути в курсі подій ми читаємо газети, журнали, дивимося телевізійні програми новин, використовуємо Інтернет, де, до речі, свій сайт має вже практично кожне друковане видання і телевізійна програма. Особливістю читання періодичної преси, на відміну, до прикладу, від художньої літератури, є те, що ці засоби масової інформації є виразником думок сучасників, їх поглядів на події, явища, проблеми, ідеї, тенденції певної держави та її громадян, та й світу в цілому. Вони грають роль важливого інформаційного чинника.

Основна мета навчання іноземної мови у загальноосвітніх навчальних закладах полягає у формуванні в учнів комунікативної компетенції, базою для якої є комунікативні вміння, сформовані на основі певних знань і навичок. Розвиток комунікативної компетенції в свою чергу залежить від соціокультурних і соціолінгвістичних знань, умінь і навичок, які забезпечують входження особистості в інший соціум і сприяють її соціалізації в новому для неї суспільстві. І серед основних комунікативних умінь називається вміння читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різними рівнями розуміння змісту, розглядаючи їх як джерело різноманітної інформації і як засіб оволодіння нею [5, с. 16].

Як свідчить аналіз літератури [2, 5, 4], тема використання матеріалів періодичних видань розробляється українськими вчителями-методистами порівняно недавно і знаходиться поки що на початковій стадії. Але доцільність такої практики розглядається в позитивному руслі. Читання газети англійською мовою сприяє формуванню світогляду школярів, розширює їх кругозір, знайомить учнів з країною, мова якої вивчається, вчить оцінювати факти і події, що відбуваються, посилює пізнавальну активність учнів.

Робота з газетою має важливу практичну мету - навчити учнів читання про себе науково-популярних та суспільно-політичних текстів. Читаючи газету англійською мовою, учні оволодівають ознайомлювальним, вивчаючим та переглядовим читанням. Вони вчаться вилучати інформацію з оригінального тексту, набуваючи навичок сприйняття іншомовного тексту з безпосереднім розумінням змісту прочитаного, що не менш важливо. Крім того, читання газети сприяє закріпленню і розширенню лексичного запасу учнів та формуванню міцних граматичних навичок». Власне, саме аспект розширення лексичного запасу є дійсно одним з найперспективніших у подальшій розробці читання. Враховуючи все вище сказане, наша тема набуває актуальності [1, с. 112].

Найкраще використовувати періодичні матеріали в старшій ланці. Оскільки у старшому шкільному віці виникає потреба вдосконалення своєї навчальної діяльності, що виявляється в прагненні до самоосвіти, виходу за межі шкільної програми. Дітям подобається нова незвичайна діяльність, коли вони можуть відступити від рамок підручника і використати вже набуті знання. Кожна нова стаття дає їм такий шанс, а також збагачує світогляд.

Лексика періодичних видань повинна доповнювати основний лексичний матеріал за тематикою, що вивчається. Тоді дитина зможе вільно себе висловлювати. Кількість лексичних одиниць потенційного словника є необмеженою і варіюється в залежності від індивідуальних особливостей кожної дитини.

Таким чином, методика формування потенційного словника в учнів старшої школи засобами періодичних видань є важливим аспектом навчальної діяльності, сприяє фундаментальному розширенню словникового запасу та загальному всебічному розвитку учня.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Вершиніна Л.М. Особистісно орієнтоване навчання у початковій школі / Л.М. Вершиніна. – 1997. – С. 106.
2. Вігич О.Б. Вправи для навчання читання на матеріалі американських автентичних підручників / О. Б. Вігич // Іноземні мови. – 1999. – №4. – С. 60-62.
3. Матвієнко Н.О. Організація роботи з іншомовними текстами / Н.О. Матвієнко. – 2002. – С. 80-83.
4. Сысоев П.Г. Язык и культура: в поисках нового направления в преподавании культуры страны изучаемого языка / П.Г. Сысоев // Иностранные языки в школе. – 2001. – №4. – С. 12-18.
5. Шостак Т.Г. Газета на уроках англійської мови / Т.Г. Шостак // Іноземні мови. – 2001. – №1. – С.16-17.

The article considers the importance of using newspapers, magazines and other periodicals as a potential vocabulary and a comprehensive outlook. The main purpose of working with newspapers is disclosed, namely to teach students to read popular scientific and socio-political texts.

Key words: periodicals, potential vocabulary of the student, work with the newspaper, popular scientific texts, social and political texts.

УДК 159.925:373.3.015.311

Зайцева Т. А.
студентка групи П-1м спеціальності «Психологія»
Марценюк М. О.
кандидат психологічних наук, доцент,
Мукачівський державний університет

ДОСЛІДЖЕННЯ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ ІНТЕЛЕКТУ В МОЛОДШОМУ ШКІЛЬНОМУ ВІЦІ

У статті розкрито особливості впливу підвищеної тривожності у молодшому шкільному віці на показники інтелекту. Описано результати емпіричного дослідження даної психолого-